

APPENDIX VII

MOTIVATIONAL SCALE

- (A) MOTIVATIONAL SCALE IN ENGLISH
- (B) MOTIVATIONAL SCALE IN GUJARATI

MOTIVATIONAL SCALE

To study motivation of 9th and 11th standard students of urban and rural schools after showing Bhavai on Solar Cooker "Surya Mitra No Vesh".

General Information

Name of the Student _____

Name of the School _____

Name of the City/Village _____

Class of study _____

Boy/Girl _____

Date _____

Dear Students,

The main aim of this scale is to find out your feelings towards Solar Cooker. Given below are some statements. In this motivational scale your personal agreement or disagreement towards each statement is the right answer. Read each statement carefully and express your personal opinion in terms of agreement towards the statement. Besides the statement 3,2,1 numbers are given and you have to encircle any one number.

If you agree the statement - encircle (3)

If you somewhat agree to the statement - encircle (2)

If you disagree to the statement - encircle (1)

1.	I would like to have Solar Cooker because my friends who have the Solar Cooker at home are respected in the school.	3	2	1
2.	I would like my mother to use Solar cooker because women using Solar Cooker are looked upon with respect.	3	2	1
3.	I will be rated high amongst my firends if my family uses Solar Cooker.	3	2	1
4.	In my locality people will praise us for using Solar Cooker.	3	2	1
5.	I think people will start cirticizing us for using Solar Cooker.	3	2	1
6.	If my mother uses Solar Cooker it will hardly make any difference to my neighbours.	3	2	1
7.	If my family uses the Solar Cooker other families of my locality will be induced to accept it.	3	2	1
8.	Our neighbours will not object if we use Solar Cooker.	3	2	1
9.	I think by using Solar Cooker, accidents can be avoided.	3	2	1
10.	I think use of Solar Cooker will safeguard my mother against health hazards and burns.	3	2	1
11.	I think by using Solar Cooker health of the family members can be maintained.	3	2	1
12.	Traditional fuels like Kerosene, wood generate smoke soot etc. that disappoints me, hence I would like to use Solar Cooker.	3	2	1
13.	After using Solar Cooker my mother will be facing less problems of itching eyes, headache and chest pain due to smoke and noise of Kerosene stoves.	3	2	1
14.	I think if my mother will use Solar Cooker she will be able to take rest in the afternoon, since she need not attend the cooker constantly.	3	2	1

15.	My mother will not be having any mental tension for preparation of food if she uses Solar Cooker.	3	2	1
16.	I would like my mother to use Solar Cooker as it allows for attending other household tasks simultaneously while food is being cooked.	3	2	1
17.	Solar Cooker keeps the environment pollution free, hence I would like to use Solar Cooker.	3	2	1
18.	I would like my family to adopt Solar Cooker in order to gain economic benefits in terms of time, money, and energy.	3	2	1
19.	I think use of conventional fuel consumes lot of money and results in waste of fuel, so my family should use Solar Cooker.	3	2	1
20.	I get disgusted when there is a waste of cooking energy through the use of traditional stoves used at home, hence I would like to use Solar Cooker.	3	2	1
21.	Food is not burnt in Solar Cooker as it is in traditional cook stoves.	3	2	1
22.	I think by using Solar Cooker other fuels like Kerosene, gas, wood etc. are saved.	3	2	1
23.	I think I should use Solar Cooker because it is a new household equipment.	3	2	1
24.	I shall find out the principles on which Solar Cooker is functioning and try to make one for my family.	3	2	1
25.	I am curious to know about Solar Cooker so that I can recommend my family and others to use it.	3	2	1
26.	I shall get the needed information for having Solar Cooker and share it with others for its promotion.	3	2	1
27.	I am anxious to know about the scheme through which Solar Cookers are distributed.	3	2	1

28.	I think Solar Cooker is available at subsidized rates, so my father should buy it immediately.	3	2	1
29.	I shall be greatly happy/satisfied if Solar Cooker is adapted in my family and my locality.	3	2	1
30.	One day all the students of my class shall go to GEDA and get the information on Solar Cooker.	3	2	1

ધો. ૯ અને ધો. ૧૧ ના ગામડા અને શહેરની શાળાના
વિદ્યાર્થીઓનો સૂર્યકૂકર વિષેની 'ભવાઈ' સૂર્ય અમારો મિત્ર' તે વિષે મંતવ્ય

સામાન્ય માહિતી

વિદ્યાર્થીનું નામ :- .....

શાળાનું નામ :- .....

શહેર / ગામનું નામ :- .....

ધોરણ :- .....

છોકરો / છોકરી :- .....

તારીખ :- .....

વ્હાલા વિદ્યાર્થીઓ,

આ સ્કેલ નો મુખ્ય હેતુ, તમે સૂર્યકૂકરની કેટલીક બાબતો માટે કેવું વિચારો છો અને કેવી લાગણી અનુભવો છો તે શોધવાનો પ્રયાસ છે.

નીચે આ માટે કેટલાક વિધાનો આપેલા છે, તે પ્રત્યેક વિધાનો કાળજીપૂર્વક વાંચી તે અંગે તમારી સંમતિ કે અસંમતિ દર્શાવવાની છે. આ સ્કેલ માં તમારો વ્યક્તિગત મત એનો યોગ્ય અને સાચો જવાબ છે.

દરેક વિધાન: કાળજીપૂર્વક વાંચી તે વિધાનમાં જણાવેલી બાબતો અંગે તમારી સંમતિ કે અસંમતિ તે આગળ દર્શાવેલા આંકડા પર કુંડાળુ કરીને દર્શાવો.

જો તમે આપેલા વિધાન સાથે

સંમત થાવ તો .....) ૩ (ત્રણ ઉપર ગોળ કરો)

જો તમે આપેલા વિધાન સાથે

થોડાક સંમત થાવ તો .....) ૨ (બે ઉપર ગોળ કરો)

જો તમે આપેલા વિધાન સાથે

અસંમત થાવ તો .....) ૧ (એક ઉપર ગોળ કરો)

૧.	મારી વાસ્તે સૂર્યકૂકર હશે તો મને ગમશે કારણકે જેમના ઘેર સૂર્યકૂકર છે તેમનું અમારી ઘાળામાં ઘણુંજ માન છે.	૩	૨	૧
૨.	જો મારી મમ્મી સૂર્યકૂકર વાપરશે તો મને ગમશે કારણકે જે સ્ત્રીઓ સૂર્યકૂકર વાપરે છે તેમને બધા માનથી જુએ છે.	૩	૨	૧
૩.	જો મારા કુટુંબમાં સૂર્યકૂકર વપરાશે તો મારા મિત્રોમાં મારો મોભો વધશે.	૩	૨	૧
૪.	જો અમે સૂર્યકૂકર વાપરીશું તો અમારા લત્તામાં લોકો અમારા વખાણ કરશે.	૩	૨	૧
૫.	જો અમે સૂર્યકૂકર વાપરીશું તો લોકો અમારી ટીકા કરશે.	૩	૨	૧
૬.	જો મારી મમ્મી સૂર્યકૂકર વાપરશે તો મારા પડોશીઓને કોઈ ફરક પડશે નહીં.	૩	૨	૧
૭.	જો મારા કુટુંબમાં સૂર્યકૂકર વપરાશે તો મારા લત્તાના બીજા લોકો સૂર્યકૂકર સ્વીકારવા પ્રેરાશે.	૩	૨	૧
૮.	જો અમે સૂર્યકૂકર વાપરીશું તો અમારા પડોશીઓ તે અંગે કોઈ જ વાંધો નહીં લે.	૩	૨	૧
૯.	મને લાગે છે કે સૂર્યકૂકર વાપરવાથી અકસ્માતને ટાળી શકાય છે.	૩	૨	૧
૧૦.	સૂર્યકૂકર વાપરવાથી મારી મમ્મીના આરોગ્યને હાનીકારક પરીબળો જેવા કે ધુમાડો, મેથ, દાઝવું વગેરેથી રક્ષણ મળશે.	૩	૨	૧
૧૧.	મને લાગે છે કે સૂર્યકૂકર વાપરવાથી કુટુંબના દરેક સભ્યોનું સ્વાસ્થ્ય જાળવી શકાય.	૩	૨	૧
૧૨.	પારંપારિક બળતણો જેવા કે કેરોસીન, લાકડું વાપરવાથી મેથ ધુમાડો, ઉત્પન્ન થાય છે જેનાથી હું અકળાઈ જાઉં છું. માટે જ મને સૂર્યકૂકર વાપરવું ગમશે.	૩	૨	૧
૧૩.	પારંપારિક બળતણો વાપરવાથી થતી તકલીફો જેવી કે આંખની બળતરા, માથાનો દુખાવો કે છાતીનો દુખાવો સૂર્યકૂકર વાપરવાથી ઓછો થશે.	૩	૨	૧
૧૪.	જો મારી મમ્મી સૂર્યકૂકર વાપરે તો તેને બપોરના સમયે આરામ મળે કારણ કે તેણીને સૂર્યકૂકરનું સતત ધ્યાન રાખવું પડતું નથી.	૩	૨	૧
૧૫.	જો મારી મમ્મી સૂર્યકૂકર વાપરશે તો રસોઈ કરતી વખતે રહેતી માનસિક તાણ નહીં રહે.	૩	૨	૧
૧૬.	મારી મમ્મી સૂર્યકૂકર વાપરશે તો મને ગમશે કારણકે સૂર્યકૂકરમાં રસોઈ થતી હોય ત્યારે અન્ય ઘરકામ કરી શકાય છે.	૩	૨	૧

૧૭.	સૂર્યકૂકર વાપરવાથી દુષિત થતું વાતાવરણ અટકાવી શકાય છે. માટે જ મને સૂર્યકૂકર વાપરવું ગમશે.	૩	૨	૧
૧૮.	સૂર્યકૂકર વાપરવાથી સમય, શક્તિ અને પૈસાનો બચાવ થાય છે, જેથી મારા ઘરમાં સૂર્યકૂકર હોય તો મને ગમશે.	૩	૨	૧
૧૯.	મને લાગે છે કે કેરોસીન, છાંણ, લાકડા જેવા બળતણોથી પૈસાનો વ્યય થાય છે અને બળતણ વેડફાય છે, જે સૂર્યકૂકર વાપરવાથી બચાવી શકાય છે. માટે જ મારા કુટુંબમાં સૂર્યકૂકર વપરાવું જોઈએ.	૩	૨	૧
૨૦.	આપણાં જુના ચુલા અને સગડીઓમાં થતા બળતણના વ્યયથી હું અકળાઈ ગઈ છું માટે જ મને સૂર્યકૂકર વાપરવું ગમશે.	૩	૨	૧
૨૧.	સંધવાના જૂના સાધનોની માફક રસોઈ બળવાનો ભય સૂર્યકૂકરમાં રહેતો નથી. માટે જ મને સૂર્યકૂકર વાપરવું ગમશે.	૩	૨	૧
૨૨.	મને લાગે છે કે સૂર્યકૂકર વાપરવાથી બીજા બળતણો કે જે વેચાતાં લેવા પડે છે જેવા કે લાકડું, કેરોસીન, ગેસ વગેરેનો બચાવ થાય છે.	૩	૨	૧
૨૩.	મને લાગે છે કે મારે સૂર્યકૂકર વાપરવું જોઈએ કારણ કે તે એક નવું ગૃહઉપયોગી સાધન છે.	૩	૨	૧
૨૪.	જે સિધ્ધાંતો પર સૂર્યકૂકર ચાલે છે તે શોધી હું મારા કુટુંબમાં વાપરવા માટે એક સૂર્યકૂકર બનાવીશ.	૩	૨	૧
૨૫.	હું સૂર્યકૂકર વિષે જાણવા ખૂબજ ઉત્સુક છું. જેથી કરીને મારા કુટુંબને અને પડોશીઓને તે વાપરવા ભલામણ કરી શકું.	૩	૨	૧
૨૬.	સૂર્યકૂકર મેળવવા માટે જરૂરી માહિતી મેળવી તે વિશે બીજા લોકોને જાણ કરી તે દ્વારા સૂર્યકૂકરનો પ્રચાર કરીશ.	૩	૨	૧
૨૭.	જે સરકારી યોજના દ્વારા સૂર્યકૂકર સહેલાઈથી અને ઓછી કિંમતે મેળવી શકાય તે જાણવા હું ખૂબજ ઉત્સુક છું.	૩	૨	૧
૨૮.	મને લાગે છે કે સૂર્યકૂકર સરકારી સહાયથી ઓછા ભાવે મળે છે માટે મારા પપ્પાએ તેને જલ્દીથી ખરીદી લેવું જોઈએ.	૩	૨	૧
૨૯.	જો મારા કુટુંબમાં અને મારી આજુબાજુના લોકો સૂર્યકૂકર સ્વીકારશે તો મને ઘણોજ આનંદ અને સંતોષ થશે.	૩	૨	૧
૩૦.	એક દિવસ મારા વર્ગના બધા વિદ્યાર્થીઓ પ્રવાસ ગોઠવી ગુજરાત ઉર્જા વિકાસ એજન્સીમાં જઈશું અને સૂર્યકૂકર વિષે માહિતી મેળવીશું.	૩	૨	૧